

Voorstel Gemeenteraad

Datum B&W vergadering:	11-01-2022
:	
Datum Raadsvergadering:	17-02-2022
Afdeling:	SAM
Raadscie:	Inza
Portefeuillehouder:	Thijs van Es
Steller:	J.H.M.G. Hamers

Onderwerp

Verordening bekostiging leerlingenvervoer Gemeente Beek 2022

Korte inhoud

De huidige verordening leerlingenvervoer stamt uit 2014. Sinds die tijd is er nieuwe regelgeving gekomen, is regelgeving gewijzigd en is er jurisprudentie opgebouwd. Dit maakt aanpassing van deze verordening noodzakelijk. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft naar aanleiding van het vorenstaande een modelverordening opgesteld. De voorliggende verordening is hierop gebaseerd en is in gezamenlijkheid met de gemeenten Sittard-Geleen, Stein en Beekdaelen opgesteld. Ter uitvoering van de verordening zal ons college nog nadere regels vaststellen. De ingangsdatum is 1 maart 2022. De verordening bevat criteria aan de hand waarvan ouders aanspraak kunnen maken op een vervoersvoorziening. De nieuwe citeertitel "Verordening bekostiging leerlingenvervoer" past bij de basisgedachte dat het bij het leerlingenvervoer in beginsel een bekostiging van het benodigde vervoer betreft.

Aanleiding

Vooraf

Normaal gesproken wordt er – als een verordening wordt aangepast – een overzicht (al dan niet met arceringen of wijzigingen bijhouden) bijgevoegd, waar de aanpassingen makkelijk afleesbaar zijn. Deze nieuwe verordening is echter dusdanig anders, dan de oude (8 jaar oude verordening), dat zo'n handelwijze alleen maar zou leiden tot onoverzichtelijkheid en een wirwar van kleuren en verwijzingen. Vandaar dat volstaan wordt met het expliciet duiden van de belangrijkste wijzigingen in dit raadsvoorstel. Daarbij komt dat dat er vanaf 1 maart a.s. voor het eerste gewerkt wordt met "Nadere regels bekostiging leerlingenvervoer Gemeente Beek 2022". Indien uw raad de verordening heeft vastgesteld, stellen wij – ter uitvoering hiervan - nadere regels vast. Deze nadere regels helpen ons bij de uitvoering van de verordening (bij het afgeven van een beschikking) en bieden de aanvrager meer duidelijkheid en rechtszekerheid.

Redenen om de bestaande verordening aan te passen zijn:

- Betere aansluiting bij passend onderwijs en Jeugdwet en zorg voor de jeugd.
- De huidige verordening sluit onvoldoende aan bij het passend onderwijs en het sociaal domein. Sinds de invoering van het passend onderwijs is het leerlingenvervoer gecompliceerder geworden, omdat er steeds vaker aanvragen voor leerlingenvervoer komen die geen betrekking hebben op de dichtstbijzijnde toegankelijke school, maar er (dringende) redenen zijn om leerlingenvervoer toe te kennen vanwege het beter passen bij verder weggelegen onderwijs.
- De VNG adviseert een gesprek te voeren bij de eerste aanvragen leerlingenvervoer (artikel 4, "gesprek over zelfstandigheid en zelfredzaamheid bij de aanvraag"). De bedoeling van deze gesprekken is om beter beeld te krijgen over de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling. Dit is een goede ontwikkeling.
 - De VNG adviseert tevens om in het OOGO met het samenwerkingsverband duidelijke afspraken te maken over de inzet van leerlingenvervoer. Dit advies wordt ook onderschreven.

- Leesbaarheid verordening

De huidige verordening blinkt niet op alle onderdelen uit in leesbaarheid en duidelijkheid. In de nieuwe verordening worden de regels rond stagevervoer, crisissituaties, wangedrag van leerlingen in het vervoer en (mogelijke) opstapplaatsen duidelijker beschreven.

Overwegingen

Ten aanzien van de nieuwe, aangepaste verordening:

1.1 Bekostigen van leerlingenvervoer is een wettelijke taak

De verordening geeft uitvoering aan de wettelijke taak die de gemeente heeft op grond van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra. Het gaat hierbij om:

- scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en regulier voortgezet onderwijs;
- instellingen voor cluster 1 (kinderen die blind of slechtziend zijn)
- instellingen voor cluster 2 (kinderen die doof of slechthorend zijn of ernstige spraak-taalmoelijkheden hebben)

1.2 De nieuwe verordening komt tegemoet aan de wijzigingen die zich hebben voorgedaan sinds de invoering van het Passend Onderwijs

Op 1 augustus 2014 werd de Wet passend onderwijs van kracht. Sindsdien hebben schoolbesturen een zorgplicht. Dit betekent dat zij iedere leerling die extra ondersteuning nodig heeft een passende onderwijsplek moeten bieden, zo dicht mogelijk bij huis. Schoolbesturen organiseren deze ondersteuning vanuit een samenwerkingsverband binnen het regulier of speciaal onderwijs.

Bij het opstellen van de nieuwe modelverordening zijn de aanbevelingen op het gebied van leerlingenvervoer uit een tweetal rapporten over de werking van het passend onderwijs meegenomen: het rapport 'Met andere ogen' van René Peeters (2018) en het rapport 'Als de weg naar passend onderwijs niet passend is' van de Kinderombudsman (2019).

1.3. De verordening spreekt de burger nadrukkelijker aan op zijn of haar eigen kracht

Het zelfstandig laten reizen van de leerling - al dan niet met ondersteuning van de ouder(s) -, is altijd al het uitgangspunt geweest. De laatste jaren echter krijgt dit meer aandacht dan ooit. Om die reden is daar nu ook een bepaling over opgenomen (artikel 4). Een belangrijk element daarin is het gesprek met ouders (en leerling) over wat zij in het vervoer kunnen betekenen of kunnen leren en welke hulp de gemeente hierin kan bieden.

1.4 De Verordening bekostiging leerlingenvervoer 2022 is gebaseerd op de huidige modelverordening van de VNG, de ontwikkelingen en is voor de burger leesvriendelijker.

De opbouw van de verordening is vereenvoudigd en komt tegemoet aan de daadwerkelijke praktijk van aanvraag tot en met verstrekking van de vervoersvoorziening. Daarmee wordt duidelijker dat eerst het recht op een vergoeding moet worden vastgesteld (beoordelingsfase), waarna onderzocht wordt welke vergoeding wordt verstrekt (onderzoeksfase). Dit helpt de inwoners van de gemeente om de verordening beter te begrijpen. De ontwikkelingen hebben geleid tot een aantal nieuwe bepalingen:

- Artikel 2. Doelstelling:

In de nieuwe verordening wordt een apart artikel gewijd aan de doelstelling van het leerlingenvervoer. Hiermee wordt verduidelijkt dat het doel van leerlingenvervoer is om een gehele of gedeeltelijke bekostiging toe te kennen voor het goedkoopst passend vervoer van de woning, dan wel de opstapplaats, naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor de leerling en terug. Dit met inachtneming van het in de verordening bepaalde en op basis van een onderzoek naar de individuele situatie van de leerling.

- Artikel 4. Gesprek over zelfstandigheid en zelfredzaamheid bij de aanvraag:

Door dit nieuwe artikel op te nemen stimuleert de gemeente Beek op alle mogelijke wijzen de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling en het gezin. Dit sluit aan op de basisgedachte "eigen kracht".

- Artikel 5. Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met het samenwerkingsverband:

Door in het OOGO expliciet aandacht te besteden aan de verordening wordt bevorderd dat het samenwerkingsverband (incl. schoolbesturen) en de gemeente elkaar meer spreken en afspraken maken over het leerlingenvervoer. Ook wordt hiermee de samenhang tussen zorg – onderwijs – vervoer bevorderd.

- Artikel 7. Herziening, opschorting, intrekking of terugvordering van de vervoersvoorziening:

Als gevolg van bijvoorbeeld wijzigingen of ernstig wangedrag door de leerling kan een besluit als bedoeld in de verordening worden herzien, opgeschort of ingetrokken.

- Artikel 8. Vervoersvoorziening naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school:

Er ontstaat niet eerder een aanspraak op een vervoersvoorziening dan dat de ouders of de meerderjarige en handelingsbekwame leerling de keuze voor de toegankelijke school schriftelijk hebben gemeld. Dit nieuwe lid is geformuleerd naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling. Er is gekozen voor het woord “gemeld” en niet voor “gemotiveerd” om zoveel mogelijk in lijn te blijven met de uitspraak van de Afdeling. Het begrip “melding” ziet meer op administratieve verwerking van bepaalde voor het nemen van een besluit noodzakelijke gegevens.

- Artikel 9. Afstandsgrens:

De verschillende afstandsgrenzen zijn samengebracht in één artikel. Dit maakt het overzichtelijker. Er is verder niets gewijzigd aan de afstandsgrenzen ten opzichte van de nu nog vigerende verordening leerlingenvervoer gemeente Beek.

- Artikel 14. Tijdelijk verblijf buiten de gemeente:

Het college kan een tijdelijke vervoersvoorziening toekennen aan de ouders van een leerling, die als gevolg van een crisissituatie tijdelijk buiten de gemeente verblijft, mits is voldaan aan een aantal voorwaarden.

- Artikel 15. Vervoersvoorziening naar stageadres:

Een stage kan deel uitmaken van het onderwijsprogramma van scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. In het arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel van het voortgezet speciaal onderwijs is voor leerlingen vanaf 14 jaar minstens één stage op ten hoogste vier dagen per week zelfs verplicht. Wanneer de stage is opgenomen in de school-gids van de school is het stageadres aan te merken als ‘school’. In artikel 15 wordt beschreven hoe wordt omgegaan met een aanvraag om een vervoersvoorziening naar het stageadres.

- Artikel 21. Bekostiging andere passende vervoersvoorziening:

Het kan voorkomen, dat een leerling of een ouder op een andere manier kan of wenst te reizen, dan de reeds beschreven vervoerswijzen, als hij daarvoor een geschikt vervoermiddel heeft. Artikel 21 maakt het mogelijk dit maatwerk toe te passen en de vergoeding zodoende te laten aansluiten bij de vermogens van de leerling en/of de ouder. Het kan er tevens toe bijdragen, dat het zelfstandig reizen wordt gestimuleerd. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een handbike, elektrische fiets, bakfiets. Het college kan besluiten ouders hierin tegemoet te komen, mits de kosten van dit vervoermiddel niet uitstijgen boven de kosten van het openbaar vervoer naar de school.

1.5 De nieuwe verordening draagt bij aan uniformiteit in de Westelijke-Mijnstreek.

Het opstellen van de nieuwe verordening heeft in gezamenlijkheid met de gemeenten Beek, Beekdaalen en Stein plaatsgevonden. Dit bevordert de uniformiteit voor inwoners uit de regio Westelijke-Mijnstreek. De gemeente Sittard-Geleen verzorgt het contractmanagement en de coördinatie van het leerlingenvervoer voor de gemeenten in de Westelijke Mijnstreek.

Financiële overwegingen

Er zijn geen financiële gevolgen verbonden aan het vaststellen van de nieuwe verordening.

Communicatie

Daar waar nodig zullen de ouders van te vervoeren leerlingen geïnformeerd worden.

Beslispunten

De verordening leerlingenvervoer gemeente Beek 2014 in te trekken en gelijktijdig de verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Beek 2022 vast te stellen

Beek, 11 januari 2022

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BEEK,

Joop Crucq
Gemeentesecretaris

Christine van Basten-Boddin
Burgemeester

Besluit Gemeenteraad

De raad van de gemeente Beek;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 11-01-2022;

Besluit:

De verordening leerlingenvervoer gemeente Beek 2014 in te trekken en gelijktijdig de verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Beek 2022 vast te stellen.

Beek, 17-02-2022
GEMEENTERAAD,

Guliël Erven
Raadsgriffier

Christine van Basten-Boddin
Voorzitter